

ÚLOHA DOPLŇUJEME SPORTOVNÍ TABULKU

Úloha se dvěma příklady je umístěna v kapitole **Víme, co jsou data**.
<https://pracesdaty.zcu.cz/index.php/co-jsou-data/4-data-priklad-2>

Určení

2. stupeň (od 6. třídy)

Tip na hodinu

Úlohu je vhodné zařadit ve vyučovací hodině po úloze Grafování.

Úloha Doplnujeme sportovní tabulku je zaměřena na kombinování dat různého typu v různém tvaru v jediné tabulce. Jestliže má jít od žáků o uvědomělou činnost, je třeba nespěchat a klást zvláštní důraz na projití všech otázek z níže doporučeného využití v hodině.

V další vyučovací hodině by měla následovat úloha Čteme ze sportovní tabulky.

Cíl

Kombinování dat různého typu.

Výstup

Žák rozliší různé typy dat.

Žák přiřadí k sobě odpovídající různé typy dat.

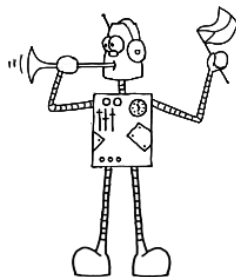
Žák umístí různé typy dat na správné místo do tabulky.

Popis

Žáci dotvoří sportovní tabulku, která obsahuje textová (slova, zkratky), obrazová (ikony) a číselná (výsledky) data.

Ovládání

Jednoslovné názvy států, jejich oficiální zkratky, vlajky a skóre lze do tabulky přidávat prostým uchopením a přetažením na zamýšlené místo (za stisknutí levého tlačítka myši = metoda drag&drop). V prvních dvou příkladech probíhá ověření kontroly správnosti umístění okamžitě podbarvením (zelená = správně, červená = chybně). S chybně umístěnými daty lze v prvních dvou příkladech manipulovat, dokud není tabulka zcela zaplněna. Ve třetím příkladu lze manipulovat se všemi doplňovanými daty, dokud není tabulka zcela zaplněna. Vyhodnocení je zde odložené.

Využití v hodině

V textu úlohy je navozena situace pro doplnění tabulky. Kvůli možné složitosti pro vysvětlení mají všichni žáci v obou příkladech stejné zadání.

Příklad 1

Otázky do diskuse pro žáky před začátkem práce:

1. Kolika způsoby jsou jednotlivé státy v tabulce prezentovány?
2. Proč je užitečné mít v záhlaví sloupců pouze zkratky států?

Pokyny:

- Snažte se docílit toho, aby každý ze způsobů (jednoslovný název státu, jeho vlajka a zkratka) řekl jiný žák.

Poznámky:

- Odpověď na první otázku slouží k ujasnění toho, zda se žáci dobře orientují v textu.
- Druhá otázka má přispět i k tomu, aby si žáci uvědomili, kam se budou zkratky psát.

Samostatná práce:

- Žáci samostatně plní Příklad 1.

Pokyny:

- V případě potřeby ukažte ovládání.
- Připomeňte, že s chybně umístěnými daty lze dále manipulovat, dokud není zaplněna celá tabulka.
- Nechejte všem dostatek času.

Poznámky:

- Žáci dají srozumitelné instrukce k doplnění chybějících textových dat v tabulce.

Příklad 2

Otázky do diskuse pro žáky před začátkem práce:

1. Proč se v tabulce nachází na úhlopříčce vedoucí z levého horního do dolního pravého rohu X?
2. Co znamenají čísla ve skóre před a za dvojtečkou?
3. Komu patří čísla ve skóre...?

Pokyny:

- U první otázky by žáci měli sami pokud možno určit, že týmy nehrály samy se sebou. Znak slouží ke zvýšení přehlednosti.
- U druhé otázky mohou žáci využít nápovědu u příkladu na webu.
- Ve třetí otázce se ptejte na konkrétní skóre z tabulky z části nad i pod úhlopříčkou složenou z X, abyste si ověřili, zda žáci uvedenému rozumí. Ptát se můžete jednotlivců i celé třídy, podle míry porozumění v ní.

Poznámka:

- Žáci by měli odůvodnit zvýšení přehlednosti logické organizace dat v tabulce formou zvláštního znaku.
- Žáci by měli dokázat soustředit pozornost detaily zadání.
- Žáci by měli využít nápovědu.

Samostatná práce:

- Žáci samostatně plní Příklad 2.

Pokyny:

- V případě potřeby připomeňte ovládání.
- Upozorněte, že s chybně umístěnými daty lze dále manipulovat, dokud není tabulka zaplněná.
- Nechejte všem dostatek času.

Příklad 3**Samostatná práce:**

- Žáci samostatně plní Příklad 3.

Pokyny:

- V případě potřeby připomeňte ovládání.
- Upozorněte, že s daty umístěnými do tabulky se dá manipulovat, dokud není zcela zaplněna.
- Zpětná vazba je tentokrát k dispozici až najednou po úplném vyplnění tabulky.

Závěrečné otázky:

- S jakými typy dat jste v příkladech pracovali
- Je lepší sepsat výsledky takto do tabulky, nebo to udělat formou nějakého seznamu (odrážky, týmy pod sebou atd.)? Proč?

Pokyny:

- Snažte se hledat ověření především u žáků, kteří byli pasivní, nebo nemáte jistotu, zda činností porozuměli.
- U druhé otázky podněcujte k různým odpovědím. Nechejte na ně dost času, případně je zapisujte.

Poznámka:

- V základu by měli žáci odlišit alespoň text, obrázek a případně číslo. Dále se lze bavit o zkratkách a problému se zařazením skóre kvůli dvojtečce.
- Odpovědi na druhou otázku mohou být velmi rozličné. Buďte připraveni vysvětlit, že v případě přehledu výsledků je tabulka úspornější. Pokud ale chceme znát i střelkyně gólů atd., může být seznam užitečnější (i když i to by se dalo řešit např. komentářem u buňky).